

Sygn. akt VII U 268/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bożenna Zalewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Adrianna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2016 r. w Gdańsku

sprawy D. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania D. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 18 grudnia 2014 r. nr (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 268/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 grudnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., wydaną w trybie nadzoru Prezesa ZUS, odmówił ubezpieczonej D. S. od dnia 01 stycznia 2015 r. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 28 listopada 2014 r. uznała, iż nie jest ona niezdolna do pracy

(k. 37 akt rentowych).

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona, wnosząc o jej zmianę i przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu swojego stanowiska ubezpieczona wskazała, że od kilku lat leczyła się z powodu pogłębiającej się depresji i uzależnienia od alkoholu. Po ukończeniu terapii jest trzeźwa od ponad trzech lat, lecz depresja mimo leczenia pogłębia się – ostatnio zdiagnozowano u niej silną nerwicę lękową. Skarżąca podniosła również, iż na skutek wstrzymania renty, którą miała przyznana do 30 kwietnia 2015 r., została bez środków do życia, co w praktyce oznacza dla niej koniec leczenia. Nadto, wskazała, że jej stan psychiczny uległ gwałtownemu pogorszeniu.

(k. 2-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy podtrzymał argumentację zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji

(k. 4 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona D. S., urodzona w dniu (...), z zawodu nauczyciel, w dniu 11 kwietnia 2014 r. złożyła do pozwanego organu rentowego wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Decyzją z dnia 09 czerwca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., na podstawie orzeczenia Lekarza Orzecznika z dnia 15 maja 2014 r., przyznał ubezpieczonej prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy do dnia 30 kwietnia 2015 r.

Okoliczności bezsporne, a nadto: wniosek o rentę - k. 1-2 akt rentowych, orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS k. 15 akt rentowych, decyzja z 09.06.2014 r. o przyznaniu renty k. 30 akt rentowych,

W dniu 24 października 2014 r., w trybie nadzoru Prezesa ZUS na wykonywaniem orzecznictwa o niezdolności do pracy przez lekarzy orzeczników i komisje lekarskiej, ubezpieczona została poddana badaniu przez lekarza konsultanta ZUS z zakresu psychiatrii, który rozpoznał u ubezpieczonej naruszenia funkcji stanu psychicznego w przebiegu zespołu zależności alkoholowej. Na podstawie tej opinii, jak również zgromadzonej dokumentacji lekarskiej, Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 28 listopada 2014 r. uznała ubezpieczoną za zdolną do pracy.

dowód: pismo z 08.12.2014 r. k. 36 akt rentowych, opinia specjalistyczna lekarza konsultanta k. 29-32, opinia lekarska z dnia 28.11.2014 r. – k. 35 dokumentacji lekarskiej, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z 28.11.2014 r. – k. 34 akt rentowych

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 18 grudnia 2014 r. pozwany organ rentowy odmówił ubezpieczonej D. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 01 stycznia 2015 r. powołując na orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 28 listopada 2014 r., którym stwierdzono, że nie jest ona niezdolna do pracy.

dowód: decyzja pozwanego o odmowie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z dnia 18.12.2014 r. – k. 37 akt rentowych

W celu ustalenia, czy stan zdrowia strony wskazuje, że jest ona nadal, po dniu 31 grudnia 2014 r., całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy zarobkowej z powodu istotnego naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, konieczne były wiadomości specjalne, zatem Sąd na mocy art. 279, 284 i 292 k.p.c. dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych psychiatry i neurologa, zgodnie z wnioskiem ubezpieczonej i stosownie do wskazanych przez nią schorzeń.

dowód: postanowienie Sądu z dnia 09.04.2015 r. – k. 16 akt sprawy

Powołani w sprawie biegli sądowi dokonali u ubezpieczonej rozpoznania następujących schorzeń i dolegliwości:

1. Zaburzenia depresyjno-lękowego miernie nasilone
2. Zaburzenia osobowości
3. Zespół zależności alkoholowej w fazie deklarowanej abstynencji
4. Bóle wieloprzyczynowe
5. Polineuropatia rozpoczynającej się w przebiegu ZZA

Po przeprowadzeniu badania neurologicznego i ocenie dokumentacji medycznej biegły **neurolog** nie stwierdził u ubezpieczonej istotnych objawów uszkodzenia centralnego i obwodowego układu nerwowego. Nieznaczne objawy o cechach polineuropatii są skutkiem przewlekłej intoksykacji jednak, według biegłego, nie powodują zaburzeń funkcji

układu nerwowego. Biegły w badaniu TK głowy poza miernymi zanikami korowymi nie stwierdził zmian chorobowych, wskazując, że w jego ocenie ubezpieczona po dniu 31 grudnia 2014 r. nie jest niezdolna do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

dowód: opinia biegłego neurologa k. 38-39 akt sprawy

Biegły **psychiatra** po zapoznaniu się ze zgromadzoną dokumentacją medyczną, przeprowadzeniu wywiadu oraz badania psychiatrycznego stwierdził, że zaburzenia depresyjne aktualnie występujące u ubezpieczonej mają charakter dymisji, czyli przewlekłych zaburzeń nastroju nieosiągających nasilenia epizodów depresyjnych. Zaburzeniom tym towarzyszą zaburzenia osobowości nieznacznie upośledzające sprawność nastroju. Powyższe zaburzenia obniżają zdolności adaptacyjne i odporność na stres, co manifestuje się narastaniem objawów nerwicowych w sytuacjach życiowo trudnych. Zaburzenia występujące u ubezpieczonej, według biegłego, uwarunkowane są głównie czynnikami reaktywnymi i nie mają charakteru endogennego. Zdaniem biegłego, ubezpieczona wymaga kontynuowania terapii psychologicznej, która w jej przypadku jest bardziej uzasadniona niż leczenie farmakologiczne. Biegły stwierdził, że ubezpieczona nie zdradza nasilonych zaburzeń życia popędowego, zaburzenia procesów myślowych i napędu, Natomiast, aktualny stan psychiczny ubezpieczonej nie czyni jej niezdolną do pracy, a leczenie istniejących zaburzeń może być łączone z pracą zawodową. Biegły wskazał, że w całej rozciągłości przychyła się od opinii lekarza psychiatry konsultanta ZUS wskazując, że w okresach ewentualnych zaburzeń stanu psychicznego ubezpieczona może być leczona warunkach zwolnienia lekarskiego oraz że ograniczenie do pracy w zawodzie nauczyciela nie jest równoznaczne z niezdolnością do pracy na ogólnym rynku pracy.

Podsumowując, zdaniem biegłego psychiatry, stan psychiczny ubezpieczonej po dniu 31 grudnia 2014 r. nie czyni jej niezdolną do pracy. Według biegłego brak nasilonych objawów zespołu depresyjnego i deklarowane utrzymywanie abstynencji jest poprawą w stosunku do okresu, kiedy po raz pierwszy orzekano niezdolność do pracy.

dowód: opinia sądowo-psychiatryczna – k. 49-51 akt sprawy

Ubezpieczona nie wniosła zastrzeżeń do powyższych opinii.

Okoliczność bezsporna.

Powyższy stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, aktach rentowych pozwanego oraz dokumentacji lekarskiej ZUS, których prawdziwości i rzetelności nie kwestionowała żadna ze stron postępowania. Sąd również nie znalazł podstaw by odmówić im wiarygodności.

Sąd oparł się również na opiniach biegłych sądowych neurologa i psychiatry, uznając, iż zostały one sporządzone w sposób rzeczowy i konkretny, zawierają jasne, logiczne i przekonujące wnioski, a także, że zostały uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłych. I choć opinie te odzwierciedlały pogląd wyrażony uprzednio przez komisję lekarską ZUS, to zostały one wydane po dokonaniu oględzin ubezpieczonej przez biegłych sądowych, który dokonali również wnikliwej analizy przedłożonej przez nią dokumentacji lekarskiej i w oparciu o wyniki badań znajdujące się w aktach ZUS oraz w aktach niniejszej sprawy. W ocenie Sądu, wyczerpująco zostały w nich opisane stwierdzone u ubezpieczonej schorzenia i ich wpływ na jej zdolność do pracy. Wobec braku zastrzeżeń ze strony ubezpieczonej, Sąd nie znalazł podstaw do podważenia tych opinii, uznając, iż stanowią one wiarygodną podstawę do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej D. S. nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.), dalej: ustawa, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania.

Zgodnie zaś z treścią art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Natomiast zgodnie z jej art. 13 przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, oraz możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było to czy ubezpieczona D. S. po dniu 31 grudnia 2014 r. jest nadal niezdolna do pracy, albowiem organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez skarżącą pozostałych przesłanek koniecznych dla przyznania świadczenia rentowego.

Nie budziło wątpliwości Sądu, że ubezpieczona cierpi na określone schorzenia, jednakże to nie fakt występowania schorzeń, a jedynie stopień ich zaawansowania, może powodować niezdolność do pracy. Należy wskazać przy tym, iż subiektywna ocena stanu zdrowia ubezpieczonej i jej przekonanie, że jest niezdolna do pracy, nie może zastąpić oceny dokonanej przez biegłych sądowych – wysokiej klasy specjalistów, którzy w przekonujący sposób uzasadnili swoje stanowisko (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1998 r., II UKN 466/97, OSNAP 1999/1/25).

Dowód taki Sąd dopuścił i uznał za kluczową dla rozstrzygnięcia okoliczność, iż biegli neurolog i psychiatra byli zgodni co do tego, iż brak jest przesłanek, z punktu widzenia ich specjalizacji, uzasadniających uznanie ubezpieczonej za niezdolną do pracy, a co za tym idzie, że należy zgodzić się z orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 28 listopada 2014 r.

Sąd przyjął przedstawione opinie wszystkich powołanych w sprawie biegłych za podstawę rozstrzygnięcia w sprawie, ponieważ w jego ocenie są one miarodajne, wnioski w nich wysnute logiczne i właściwe (a równocześnie zbieżne), zaś ich uzasadnienie wyczerpujące i przekonujące. Wiarygodne dla Sądu opinie biegłych, nie potwierdziły stanowiska ubezpieczonej, iż wskazywane przez nią schorzenia czynią jej w jakimkolwiek stopniu niezdolną do pracy.

Biegły neurolog w swojej opinii jednoznacznie wskazał, że ubezpieczona nie zdradza istotnych objawów uszkodzenia centralnego i obwodowego układu nerwowego oraz że nieznaczne objawy o cechach polineuropatii są skutkiem przewlekłej intoksykacji jednak, według biegłego, nie powodują zaburzeń funkcji układu nerwowego. Podobnie w badaniu TK głowy, na które powołała się ubezpieczona w odwołaniu, poza miernymi zanikami korowymi, biegły nie stwierdził zmian chorobowych

Podstaw do uznania ubezpieczonej za niezdolną do pracy nie znalazł również biegły psychiatra wskazując, że zaburzenia depresyjne aktualnie występujące u ubezpieczonej mają charakter przewlekłych zaburzeń nastroju nieosiągających nasilenia epizodów depresyjnych (dymisje), którym towarzyszą zaburzenia osobowości nieznacznie upośledzające sprawność nastroju, obniżające zdolności adaptacyjne i odporność na stres, co manifestuje się narastaniem objawów nerwicowych w sytuacjach życiowo trudnych. Niemniej jednak, według biegłego zaburzenia te są uwarunkowane są głównie czynnikami reaktywnymi i nie mają charakteru endogenego, natomiast ubezpieczona wymaga kontynuowania terapii psychologicznej, która w jej przypadku jest bardziej uzasadniona niż

leczenie farmakologiczne. Biegły jednoznacznie stwierdził, że ubezpieczona nie zdradza nasilonych zaburzeń życia popędowego, zaburzenia procesów myślowych i napędu, a dalsze leczenie istniejących zaburzeń może być łączone z pracą zawodową. Według biegłego brak nasilonych objawów zespołu depresyjnego i deklarowane utrzymywanie abstynencji jest poprawą w stosunku do okresu, kiedy po raz pierwszy orzekano niezdolność do pracy. Tym samym biegły psychiatra przychylił się do stanowiska pozwanego, że ubezpieczona po dniu 31 grudnia 2014 r. nie jest niezdolna do pracy.

Powyższe świadczy o tym, iż stanowisko ubezpieczonej wyrażone w odwołaniu od decyzji organu rentowego oparte jest na subiektywnych odczuciach skarżącej i jak wynika z opinii biegłych, nie znajduje potwierdzenia w przedłożonej dokumentacji medycznej oraz w badaniach przedmiotowych.

W ocenie Sądu opinie powołanych w sprawie biegłych zostały sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot. Biegli na podstawie przedstawionej dokumentacji leczenia i badania skarżącej właściwie zdiagnozowali schorzenia, ocenili stopień ich zaawansowania, a przede wszystkim jednoznacznie wypowiedzieli się, co do sprawności organizmu wnioskodawczyni i wpływu istniejących dolegliwości na jej zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W tym miejscu zauważyć również należy, że specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd – który nie posiada wiadomości specjalnych – tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Kryteria oceny tego dowodu stanowią również: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanych w nich stanowisk oraz stopień stanowczości wyrażonych w nich ocen.

Sąd jednak nie znalazł podstaw do podważenia opinii biegłych sądowych i na podstawie tak zgromadzonego materiału dowodowego uznał, iż skarżąca pod dniu 31 grudnia 2014 r. nie jest niezdolna do pracy, a tym samym nie spełnia warunków do przyznania prawa renty z tytułu niezdolności do pracy - co skutkuje uznaniem odwołania ubezpieczonej od decyzji pozwanego organu rentowego za bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz cytowanych powyżej przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Bożenna Zalewska